

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 1

1-) Parçada yeryüzünde bir arada bulunduğu söylenen zıt gibi görünen ilk iki özellik hangileridir? (15 kelime)

Çok kıymetli oluş

2-) Kıymet ile ucuzluğun birlikte anılması neden önemlidir? (17 kelime)

Çünkü normalde pahalı olması

3-) “Karışıklıkla beraber ayrışma” ifadesi yaratılıştaki hangi ince noktayı öne çıkarır? (11 kelime)

Her şeyin

4-) Hızlı meydana gelişin yanında hangi ölçülü durumdan söz edilir? (10 kelime)

Dengeli, hesaplı

5-) Süratli yaratılış ile denge arasındaki birliktelik hangi yanlış anlayışı bozar? (9 kelime)

Hızlı olan

6-) “İsrafsızlıkla beraber çokluk” bize hangi dengeyi öğretir? (8 kelime)

Bolluk ile

7-) Metindeki benzetmeye göre bu delalet ne kadar açıktır? (12 kelime)

Gündüzün aydınlığı nasıl

8-) Metnin sonunda inkarcıya yöneltilen “tesadüf nerede?” tarzındaki sorular ne tür bir cevap bekler? (12 kelime)

Gerçekte cevap beklemez;

9-) Tesadüfün bu işlere ortak olması neden reddedilir? (12 kelime)
Çünkü bu kadar

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 2

1-) Parçada yeryüzündeki genel manzaradan çıkarılan ana sonuç nedir? (12 kelime)

Kâinattaki işleyişin, sonsuz

2-) Metin, bolluğun genelde düşürdüğü değeri neden burada kabul etmez? (12 kelime)

Çünkü çokluk olmasına

3-) Çok karışık ortamda her şeyin ayırt edilmesi hangi ilmi gösterir? (9 kelime)

Her şeyi

4-) İşlerin kolay olması, metinde neden başıboşluk anlamına gelmez? (11 kelime)

Çünkü kolaylıkla

5-) Hızlılıkla ölçülülüğün birleşmesi tabiat anlayışına neden uymaz? (14 kelime)

Çünkü şuursuz tabiatta

6-) İsrafsızlıkla çokluğun bir arada bulunması ilahî fiiller hakkında ne bildirir? (11 kelime)

Allah'ın hem

7-) Parçada geçen ilahî isimler hangi ortak anlam etrafında toplanır? (10 kelime)

Kudret, hikmet,

8-) Muhatabın “inatçı ve hakikatten uzak duran” biri olarak anılması, metnin tonunu nasıl etkiler? (9 kelime)

Uyarıcı, sarsıcı

9-) Son bölümdeki sorular okuyucuda hangi fikri uyandırmayı amaçlar? (13 kelime)

Tesadüf ve tabiat

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 3

1-) Metinde peş peşe sayılan özelliklerin kurulma biçimi nasıl bir düşünce yöntemi oluşturur? (18 kelime)

Birbirine zıt görünen nitelikleri

2-) “Ucuzlukla beraber kıymet” ifadesi ilahî ihsan hakkında ne düşündürür? (10 kelime)

Allah’ın nimetleri

3-) Kolaylıkla meydana gelme ile birlikte hangi başka özellik beraber anılır? (8 kelime)

Yapılıştaki büyük

4-) Kolaylıkla birlikte ihtimam bulunması neden dikkate değerdir? (13 kelime)

Çünkü zorlanmadan yapılan

5-) “Süratle beraber mizan” ifadesi hangi tarz bir yaratmaya işaret eder? (13 kelime)

Acelecilikten uzak, her

6-) Bu kadar çok özelliğin birlikte görülmesi neye delil sayılmaktadır? (15 kelime)

Celal ve kemal

7-) Parçada kullanılan ışık ve güneş benzetmesi neyi açıklamak için kullanılmıştır? (11 kelime)

Yeryüzündeki işaretlerin

8-) Metindeki hitap tarzı daha çok bilgilendirme mi, yoksa yüzleştirme mi taşır? (5 kelime)

Yüzleştirme

9-) Tesadüfün bu işlere karışması için nasıl bir hüküm verilir? (10 kelime)

Bunun son

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 4

1-) Parçada yeryüzündeki varlıklar hakkında verilen örnekler daha çok hangi bakış açısını güçlendirir? (6 kelime)

Tevhid

2-) Değerli şeylerin çok ve kolay bulunması hangi sonucu destekler? (12 kelime)

Bunun sıradan sebeplerle

3-) Farklı yerlerde bulunma hâli hangi sonuçla birlikte değerlendirilmiştir? (11 kelime)

Ayrı yerlerde

4-) Kolay yaratılışla özenli yapılışın birleşmesi hangi ilahî vasfı destekler? (8 kelime)

Sonsuz kudretin,

5-) Çabuk meydana geliş ile ölçülülüğün birleşmesi neden önemli bir delildir? (10 kelime)

Çünkü hızın

6-) Cömertlik ile düzenin birlikte anılması neyi hissettirir? (9 kelime)

Gelişigüzellik değil,

7-) Allah'ın isimlerine işaret edildiği söylenirken ne anlatılmak istenir? (10 kelime)

Kâinattaki eserlerin,

8-) Işık ve güneş örneği, delilin kuvveti hakkında ne söyler? (11 kelime)

Delilin dolaylı

9-) Tabiata bu işlerden bir kısmını vermek hakkında nasıl bir değerlendirme yapılır? (15 kelime)

Bunun da son

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 5

1-) Metinde ardışık biçimde sayılan özellikler en genel hâliyle hangi iki alanı birlikte gösterir? (12 kelime)

Hem maddî düzeni

2-) Uzaklık ve dağınıklık bulunmasına rağmen hangi ortaklık dikkat çekmektedir? (9 kelime)

Farklı yerlerdeki

3-) Uzak yerlerde benzer sonuçların çıkması hangi sıfatı akla getirir? (10 kelime)

Her yeri

4-) “Kolaylıkla beraber ihtimam” cümlesi sebeplerin yetersizliğini nasıl sezdirir? (15 kelime)

Çünkü sıradan sebeplerin

5-) Cömertçe bolca verme ile birlikte hangi temel düzen özelliği zikredilir? (8 kelime)

Her şeyin

6-) Bol ihsan ile mutlak düzenin beraber görülmesi hangi yönü öne çıkarır? (11 kelime)

Rahmetin gelişi

7-) Bütün bu sıralamanın sonunda hangi iman esasına kuvvetli vurgu yapılır? (7 kelime)

Allah'ın

8-) Son kısımda muhataba yöneltilen soruların temel amacı nedir? (13 kelime)

İnkarı sarsmak, gafleti

9-) Bütün pasajın ana fikri tek cümleyle nasıl ifade edilebilir? (19 kelime)

Yeryüzündeki düzen, güzellik, ölçü

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 6

1-) Pasajda yeryüzüne bakıldığında ilk olarak hangi genel tablo görülür? (14 kelime)

Birbirine ters gibi

2-) Çok sayıda unsurun birbirine karışması normalde neyi düşündürürken, parçada bunun tersine hangi durum gösterilir? (10 kelime)

Normalde belirsizlik

3-) Dünyanın farklı bölgelerinde benzerlik görülmesi hangi sonuca götürür? (11 kelime)

Farklı merkezlerden

4-) Zor görünmeyen bir yaratılışta bile büyük özen bulunması hangi yanlış kanaati bozar? (9 kelime)

Kolay olan

5-) Sayıca çok olmak niçin sanatsızlık delili sayılmamıştır? (10 kelime)
Çünkü çokluk

6-) Güzel sanat ile cömertlik arasındaki ilişki nasıl sunulmuştur? (14 kelime)

Sadece çok vermek

7-) Metin, bütün bu işaretlerin sonunda Allah hakkında hangi beş noktayı öne çıkarır? (16 kelime)

Varlığının zorunlu oluşunu, kudretinin

8-) Muhataba “hangi perdeyle kapatacaksın” anlamındaki hitap neyi anlatır? (12 kelime)

Bu hakikatin çok

9-) Pasajın sonunda sorulan sorular okuyucuyu hangi sonuca yönlendirir? (12 kelime)

Gafleti bırakıp bu

CEVAP ANAHTARI

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Parçada yeryüzünde bir arada bulunduğu söylenen zıt gibi görünen ilk iki özellik hangileridir?

Çok kıymetli oluş ile buna rağmen yaygın ve kolay elde edilir görünüş bir arada zikredilir.

2-) Kıymet ile ucuzluğun birlikte anılması neden önemlidir?

Çünkü normalde pahalı olması beklenen şeylerin bol ve kolay sunulması, olağan sebeplerle açıklanamayacak bir ikrama işaret eder.

3-) “Karışıklıkla beraber ayrışma” ifadesi yaratılıştaki hangi ince noktayı öne çıkarır?

Her şeyin kendine uygun biçimde belirlenip diğerlerinden ayırt edildiğini öne çıkarır.

4-) Hızlı meydana gelişin yanında hangi ölçülü durumdan söz edilir?

Dengeli, hesaplı ve israfa yer vermeyen bir düzen bulunduğu söylenir.

5-) Süratli yaratılış ile denge arasındaki birliktelik hangi yanlış anlayışı bozar?

Hızlı olan şeylerin özensiz ve ölçüsüz olacağı zannını bozar.

6-) “İsrafsızlıkla beraber çokluk” bize hangi dengeyi öğretir?

Bolluk ile hikmetli kullanımın bir arada olabileceğini öğretir.

7-) Metindeki benzetmeye göre bu delalet ne kadar açıktır?

Gündüzün aydınlığı nasıl güneşi açıkça gösterirse, bu işaretler de aynı açıklıkta gösterir.

8-) Metnin sonunda inkarcıya yöneltilen “tesadüf nerede?” tarzındaki sorular ne tür bir cevap bekler?

Gerçekte cevap beklemez; tesadüf ve tabiatın açıklama gücünün olmadığını kabul ettirmeyi amaçlar.

9-) Tesadüfün bu işlere ortak olması neden reddedilir?

Çünkü bu kadar ölçülü, sürekli ve hikmetli düzenin rastgelelikle açıklanamayacağı ifade edilir.

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Parçada yeryüzündeki genel manzaradan çıkarılan ana sonuç nedir? Kâinattaki işleyişin, sonsuz kudret ve hikmet sahibi bir Rabb'e işaret ettiği sonucudur.

2-) Metin, bolluğun genelde düşürdüğü değeri neden burada kabul etmez?

Çünkü çokluk olmasına rağmen ortaya çıkan eserlerde kalite, güzellik ve incelik kaybolmamaktadır.

3-) Çok karışık ortamda her şeyin ayırt edilmesi hangi ilmi gösterir? Her şeyi tek tek bilen kuşatıcı bir ilmi gösterir.

4-) İşlerin kolay olması, metinde neden başıboşluk anlamına gelmez? Çünkü kolaylıkla beraber dikkatli, ince ve özenli bir yapılaş da görülmektedir.

5-) Hızlılıkla ölçülülüğün birleşmesi tabiat anlayışına neden uymaz? Çünkü şuursuz tabiatta hem bu kadar çabukluk hem de böylesine hassas denge birlikte beklenmez.

6-) İsrafsızlıkla çokluğun bir arada bulunması ilahî fiiller hakkında ne bildirir?

Allah'ın hem bol verdiğini hem de gereksiz hiçbir iş yapmadığını bildirir.

7-) Parçada geçen ilahî isimler hangi ortak anlam etrafında toplanır? Kudret, hikmet, merhamet ve rububiyetin tek bir Zât'ta toplandığını gösterir.

8-) Muhatabın "inatçı ve hakikatten uzak duran" biri olarak anılması, metnin tonunu nasıl etkiler?

Uyarıcı, sarsıcı ve hesap sorucu bir üslup meydana getirir.

9-) Son bölümdeki sorular okuyucuda hangi fikri uyandırmayı amaçlar? Tesadüf ve tabiat açıklamasının çöktüğünü ve geriye ilahî yaratışın kaldığını fark ettirmeyi amaçlar.

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Metinde peş peşe sayılan özelliklerin kurulma biçimi nasıl bir düşünce yöntemi oluşturur?

Birbirine zıt görünen nitelikleri yan yana getirerek tek bir hikmetli failin zorunlu olduğunu gösteren kademeli bir delil oluşturur.

2-) “Ucuzlukla beraber kıymet” ifadesi ilahî ihsan hakkında ne düşündürür?

Allah’ın nimetleri bolca verdiği hâlde onların değerini düşürmeden sunduğunu düşündürür.

3-) Kolaylıkla meydana gelme ile birlikte hangi başka özellik beraber anılır?

Yapılıştta büyük bir özen ve dikkat bulunduğu belirtilir.

4-) Kolaylıkla birlikte ihtimam bulunması neden dikkate değerdir?

Çünkü zorlanmadan yapılan işlerde bile üstün özen görülmesi, sınırsız kudretle beraber hikmeti gösterir.

5-) “Süratle beraber mizan” ifadesi hangi tarz bir yaratmaya işaret eder?

Acelecilikten uzak, her şeyi tam yerinde ve ölçüsünde yapan bir yaratmaya işaret eder.

6-) Bu kadar çok özelliğin birlikte görülmesi neye delil sayılmaktadır?

Celal ve kemal sahibi, kudreti tam, hikmetle iş gören, merhametli tek bir Yaratıcıya delil sayılmaktadır.

7-) Parçada kullanılan ışık ve güneş benzetmesi neyi açıklamak için kullanılmıştır?

Yeryüzündeki işaretlerin Allah’ın varlığı ve birliğini apaçık göstermesini açıklamak için kullanılmıştır.

8-) Metindeki hitap tarzı daha çok bilgilendirme mi, yoksa yüzleştirme mi taşır?

Yüzleştirme tarafı daha ağır basar.

9-) Tesadüfün bu işlere karışması için nasıl bir hüküm verilir?

Bunun son derece akıldan uzak ve imkânsıza yakın olduğu bildirilir.

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Parçada yeryüzündeki varlıklar hakkında verilen örnekler daha çok hangi bakış açısını güçlendirir?

Tevhid merkezli bir bakış açısını güçlendirir.

2-) Değerli şeylerin çok ve kolay bulunması hangi sonucu destekler? Bunun sıradan sebeplerle değil, büyük bir ikram sahibi tarafından verildiği sonucunu destekler.

3-) Farklı yerlerde bulunma hâli hangi sonuçla birlikte değerlendirilmiştir?

Aynı yerlerde olsalar da aynı ölçü ve uygunluk içinde olmalarıyla değerlendirilmiştir.

4-) Kolay yaratılışla özenli yapılışın birleşmesi hangi ilahî vasfı destekler? Sonsuz kudretin, ince hikmetle beraber işlediği vasfını destekler.

5-) Çabuk meydana geliş ile ölçülülüğün birleşmesi neden önemli bir delildir?

Çünkü hızın düzensizlik doğurmadığını, aksine her şeyin hesapla yapıldığını gösterir.

6-) Cömertlik ile düzenin birlikte anılması neyi hissettirir?

Gelişigüzellik değil, bilinçli ikram ve planlı idare bulunduğunu hissettirir.

7-) Allah'ın isimlerine işaret edildiği söylenirken ne anlatılmak istenir? Kâinattaki eserlerin, ilahî sıfat ve isimlerin tecellilerini gösterdiği anlatılmak istenir.

8-) Işık ve güneş örneği, delilin kuvveti hakkında ne söyler?

Delilin dolaylı değil, apaçık ve inkârı zor bir açıklıkta olduğunu söyler.

9-) Tabiata bu işlerden bir kısmını vermek hakkında nasıl bir değerlendirme yapılır?

Bunun da son derece akıldışı olduğu, tabiata böyle bir güç ve şuur yüklenemeyeceği ifade edilir.

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metinde ardışık biçimde sayılan özellikler en genel hâliyle hangi iki alanı birlikte gösterir?

Hem maddî düzeni hem de bu düzenin arkasındaki manevî hikmeti birlikte gösterir.

2-) Uzaklık ve dağınıklık bulunmasına rağmen hangi ortaklık dikkat çekmektedir?

Farklı yerlerdeki varlıklar arasında uyum ve benzerlik bulunduğu vurgulanır.

3-) Uzak yerlerde benzer sonuçların çıkması hangi sıfatı akla getirir? Her yeri kuşatan tek bir ilim ve idareyi akla getirir.

4-) “Kolaylıkla beraber ihtimam” cümlesi sebeplerin yetersizliğini nasıl sezdirir?

Çünkü sıradan sebeplerin kolayca ama aynı zamanda bu derece hassas ve özenli işler yapamayacağını sezdirir.

5-) Cömertçe bolca verme ile birlikte hangi temel düzen özelliği zikredilir?

Her şeyin tam bir intizam içinde bulunması zikredilir.

6-) Bol ihsan ile mutlak düzenin beraber görülmesi hangi yönü öne çıkarır?

Rahmetin gelişi güzel değil, tam yerli yerince tecelli ettiğini öne çıkarır.

7-) Bütün bu sıralamanın sonunda hangi iman esasına kuvvetli vurgu yapılır?

Allah’ın varlığı ve birliğine kuvvetli vurgu yapılır.

8-) Son kısımda muhataba yöneltilen soruların temel amacı nedir? İnkârı sarsmak, gafleti dağıtmak ve tabiata ya da tesadüfe dayanan açıklamaların yetersizliğini göstermek.

9-) Bütün pasajın ana fikri tek cümleyle nasıl ifade edilebilir?

Yeryüzündeki düzen, güzellik, ölçü ve rahmet; tesadüf ya da şuursuz tabiatla değil, tek olan Allah’ın kudret ve hikmetiyle açıklanabilir.

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Pasajda yeryüzüne bakıldığında ilk olarak hangi genel tablo görülür? Birbirine ters gibi duran pek çok özelliğin aynı anda kusursuzca birleştiği bir tablo görülür.

2-) Çok sayıda unsurun birbirine karışması normalde neyi düşündürürken, parçada bunun tersine hangi durum gösterilir? Normalde belirsizlik beklenirken, burada açık seçiklik ve ayırt edilebilirlik gösterilir.

3-) Dünyanın farklı bölgelerinde benzerlik görülmesi hangi sonuca götürür?

Farklı merkezlerden değil, tek bir kaynaktan gelen düzen bulunduğu sonucuna götürür.

4-) Zor görünmeyen bir yaratılışta bile büyük özen bulunması hangi yanlış kanaati bozar?

Kolay olan işlerin basit ve özensiz olacağı kanaatini bozar.

5-) Sayıca çok olmak niçin sanatsızlık delili sayılmamıştır?

Çünkü çokluk içinde dahi güzellik ve ince sanat devam etmektedir.

6-) Güzel sanat ile cömertlik arasındaki ilişki nasıl sunulmuştur?

Sadece çok vermek değil, verilen şeyleri aynı zamanda güzel ve ince yapmak şeklinde sunulmuştur.

7-) Metin, bütün bu işaretlerin sonunda Allah hakkında hangi beş noktayı öne çıkarır?

Varlığının zorunlu oluşunu, kudretinin kemalini, rububiyetinin güzelliğini, birliğini ve her şeyde tecelli eden tekliğini öne çıkarır.

8-) Muhataba “hangi perdeyle kapatacaksın” anlamındaki hitap neyi anlatır?

Bu hakikatin çok açık olduğunu, inkârın ancak bilinçli bir gafletle sürdürülebileceğini anlatır.

9-) Pasajın sonunda sorulan sorular okuyucuyu hangi sonuca yönlendirir?

Gafleti bırakıp bu düzenin arkasında Allah’ın kudretini ve birliğini kabul etmeye yönlendirir.